

హరిశ్చంద్ర
హ ర శ త క ము

గ్రంథకర్త

కవిరాట్టు హనుమత్కవి,

అన్నపర

బాపట్ల తాలూకా, గుంటూరు జిల్లా.

మొదటి కూర్పు 1000.

విజయ ముద్రాక్షరశాల, బాపట్ల,

1934 .

కాశీ, బె.టి.]

[మొద. ర. 0—4—0.]

వండితాభిప్రాయము.

చం॥ సరస వచఃప్రసూనముల

శంకరుపాద సరోదుహంబులన్ ।

వగమతిఁ బూజలన్ సలిపి

వాసియు వన్నెయు గాంచినావు దు ।

స్తగ శతకప్రయుక్త గుణ

సార రసోదయ భావసంతతిన్ ।

ధర వెడఁజల్లినాడవు వి

నమ్రత ధన్యుడనైతి పంతులన్ ॥

కం॥ కవిరాడ్వంశోద్భావో

దభవ పరిమళ సుమవికసిత పాదప మనఁగా

కవితా నవరసకళ సు

దభవమైతివి హనుమయాఖ్య ప్రాధవమెసఁగెన్ ॥

కం॥ భారాళకై తయొప్పును

హేరాళ విరాజమాన హృద్భావపార

స్ఫూరనుధీరన శక్తియు

నారయఁడగు శతకమందు నమలగుణాభ్యా ॥

చం॥ సిరమగు భక్తిబీజము

సుధీస్తుతిపత్రము, జ్ఞానమూలము

విరనుపదప్రసూనము ల

పారితోషోధ సుధానువాసన

అరయ విమోహ ముక్తిఫల

మై సముదంచితవంతనాచు నీ

హరశతకంబు వరిలగ

నౌ సురభూరుహ రాజమట్టిలగ్ ॥

కం॥ తారాశశి బ్రహ్మాంశులు

తారుణ్యమెలర్ప దివిజతలమున వెలుగ

ఘోరాఘదూర శతకము

ధారుణి బుధవినుతమై తదధికతవెలుగ ॥

బా ప ట్
1—4—34.

} యద్దపాటి వెంకటసుబ్బారావు,
బి. యే., బి. యర.,

జిల్లాకోర్టు స్టేషను.

వండితాభిపాయము.

చం॥ జలిబిలివాక్యముల్ సుధలుజిల్కు నవీనములైన శ
బ్దముల్ ! కలితకలాకలాపములఁ గ్రాలుమృదూక్తుల
పూర్వభావముల్ ! లలితలస స్థితిత్పతిభలన్ బ్రస
వితైడుముద్దుముద్దుప ! లుక్కులు దొలుకాడుమీకవి
తకున్ మనసొగ్గని వారలుందురే ॥

ఉ॥ పుట్టుకతోడనే కవితపుట్టడుఁ గాక ప్రియత్న పుంగళన్
బట్టినమాత్రనే లసదలంకరణ ప్రితిభవప్రిభావముల్
బుట్టునె ? కాకిఁ బంజరములోనిడి కూడిడిపెంచుచున్న
నా ! కట్టుటెగాకఁ జిల్కవలెఁ గమ్మనిపల్కులఁ బ
ల్కునేర్చునే ॥

ఉ॥ వన్నయభట్టవ్యాకృతి మనంబున నిత్యముగ్లోబుగా
కనా ! చిన్నయసూరి సూత్రములు చిత్తభవంబగు
గాకఁబూర్వపుం ! బున్నెములేనిచోఁ గవితపుట్టదు
పుట్టినగిట్టదల్లుగా ! కున్నమనీషు లెందఱిలనూగును
బేరునులేకపోవుటల్ ॥

చం॥ ప్రమదమొసంగఁచెవ్వరికి? బాపురె భక్తిరసప్రధానమై
సమరసభావ సంకలితచారు తరంబయినట్టి మీకవి
త్వమను సుధారసంబెడఁద్రదాగినచో కవిరాట్కులా
బ్ధిచం । ద్రమ! హనుమత్కవీంద్ర! కవిరాజవిరాజిత
పూజతాగ్రణీ ॥

రా వి పా దు .
9—2—34. }

ఇట్లు, మిత్రుడు,
భాసిం ఆలీషాకవి.
సెటివ్ డాక్టర్.

ఉ పో ధా త ము .

చదువగులారా!

అంధభాషా వాఙ్మయ ప్రపంచమున బ్రకృతము
 నందెన్నియేని కబ్బములు ప్రకటితము లగుచున్నయవి,
 నన్నయభట్టారక కవీంద్రుని కాలమునుండియుఁ బదునెని
 మిదవ శతాబ్దారంభమువరకుఁ బ్రబంధములతోఁ బాటు
 శతకరచనగూడ సాగుచుండెడిది. ఈకాలమున శతకరచ
 న విరివిగాప్రచారము నందున్నను భక్తిజ్ఞాన వైరాగ్య
 మోక్షములకును నీతికిని నాలవాలమై యుండకుండుటం
 బట్టి శతకరచన నన్నగిల్లిన దనఁజేసెనర్వోత్పత్త్యము.
 ఈవిషయమును దృష్టియందుంచుకొనియే కాటోలును మ
 నకవిగారీ హరశతకమును రచించిరి ఈహరశతకము ఆధు
 నికకాలమున ప్రఖ్యాతాంధకవులచే రచియింపఁబడిన ను
 మతి, భాస్కర, సృశింహ, కాళహస్తీశ్వరమున్నగు శతకము
 లతో నీశతకమును పోల్పవచ్చునచట, అతియోశక్తికా
 జాలదు. ఇందనేకనీతులుఁ గన్పట్టుచున్నయవి. భక్తిభావ
 ములు వెలయుచున్నయవి. జ్ఞానవైరాగ్యములు సూచించు
 చున్నయవి. వేదాంతార్థప్రతిపాదకములగు మోక్షోపా
 యము లుల్లసిల్లుచున్నయవి. మొత్తముమీద నీహరశత

కము సర్వలక్షణసమన్వితమై, లలితమై, ద్రాక్షాపాకము
నవలయుచు, సర్వమతములవారికిని, సర్వవర్ణములవారికి
ని, నిత్యముఁ ద్రికాలములయందుఁ బారాయణజేసికొను
ట కుపయోగింప నర్హమగుచున్నయది యనినంజాలును

—: శతకప్రశంస నిటఁగొంతవిమర్శింతము :—

(౧౨) (౨౬)వ పద్యములలో కవిగారు నిగర్వచూడామ
ణులని తెలుసుకొనవలసియున్నది. (౪౮)వ పద్యమువల
న యోగాభ్యాస పరాయణులనియుఁగూడ దెలిసికొనవల
సియున్నది ఏలయన ప్రకృతికిలోఁబడిన సరస్వతీవీణాగా
నమును, శ్రీకృష్ణుని వేణుగానమును, పికాంగనగానము
ను, భృంగాంగనగానమును, మేఘగానమును, ప్రకృతాతీ
తమగు ప్రాణవగానమునకుసరిరావని యనుభవనీయులగు
నీకవిగారి భావమని నానమ్మకము”ప్రాణవగానమును గు
రించి మాహర్షులచే వ్రాయబడిన మోక్షసారము అను
తాళపత్రగ్రంథమున నీక్రిందివిధముగా లిఖింపబడి యు
న్నది. యోగవిద్యా విశారదులగు మహానీయులకుశ్రవణ
ఘటములందు, (౧) తొలుత చిగుగజ్జలనాదమువలెను ఆవెనుక
[౨] గొప్పగజ్జల నాదమువలెను పిమ్మట వినగావినగా
(౩) గంట (౪) శంఖము (౫) వీణ (౬) తాళము (౭) పిల్లనగ్రోవి
(౮) మృదంగము (౯) భేరీ (౧౦) మేఘము (ఓంకారము)
అనగా ప్రణవనాదమునందీ దశవిధనాదములు వినంబడునని

యును ఇందలితోమ్మిదినాడములను పరిత్యజించి పదియవ ప్రణవనాద మభ్యసించిన నయ్యది మోక్షమునకు హేతు భూతమగుననియును, ఈప్రణవనాదము, అకార, ఉకార, మకార, మూలు మూడుంగూడి ప్రణవరూప (ఓం)మగునని యును అయ్యది అనాహత చక్రమునందుబుట్టి అచ్చటనుండి ప్రజ్వరిల్లి కపాలమునందు (సహస్రారకమలమునందు) మహాధ్వని జేయుచుండు ననియును. అయ్యదిసాధనపగులగు మహానీయులు వినుచునిత్యానందముఁ బొందుచుండుదురనియునుఁ దెలుపంబడియున్నది.

—♦ ఇందుకుఁబ్రమాణము. ♦—

శ్లో॥ అనాహతస్య శబ్దస్యతస్య శబ్దస్య యోధ్వని ।

ధ్వనిరంతర్గతంజ్యోతి జ్యోతిరం శర్గతంమనః

తస్మిన్నోనిలయంచూంతి తద్విజ్ఞః పరమంపదం॥

యోగియన ముక్కుచెవులు మూసికొన్నంతమాత్రమున కానేరడు, ప్రణవనాదమును వినుచు నానందించు నానంద స్వరూపుని నెల్లపుడు నెల్లెడలఁగాంచుచుఁ సర్వజీవులను భగవద్రూపులుగాఁ బ్రేమించుచుండునట్టి మహానీయులే యోగులనం బడుదురని

[౧౫]వ పద్యమునందు సృష్టికృతమునకు గర్త లందెలుపంబడియున్నది. బ్రహ్మతండ్రి విష్ణువు, విష్ణువు తండ్రి, రుద్రుడు, రుద్రునితండ్రి మహేశ్వరుడు, అనగా

బ్రహ్మ, విష్ణువు, ఈశ్వరుడు, అను ద్రిమూర్తులకుఁ బూర్వంజ్ఞై నట్టివాఁడొకండు గలఁడనియును నాతడే సచాసివుండు (వరశివుండు) అనియును, అట్టివాడవాఙ్మానన గోచరుండనియును నయ్యదియే జ్యోతిర్మయ శివలింగస్వరూపమనియును దెలిసికొనఁ దగియున్నది.

ఈ భావమునే శ్రీశంకర భగవత్పాదాచార్యులవారు సాందర్యలహరియందొట్లు వెల్లెబుచ్చియుండిరి.

శ్లో॥ జగత్సూతే ధాతా హరిరవతి రుద్రః క్షవయతే ।

తీరస్కర్యన్నే త స్త్వమపి వపురీశ స్థిరయతి ।

సదాపూర్వ స్సర్వం తదిదమను గృహ్యోచితశివ !

స్తవాజ్ఞామూలంబ్య క్షణచలితయో స్థూలతీకయోః॥

ఇట్టిభావమునే మన బమ్మెర పోతనామాత్య కవీంద్రులవారు శ్రీమదాంధ్ర మహాభాగవత పురాణము నందు గజేంద్ర స్తవముననుఁ గూడ “లోకంబులు లోకేశులు” అను కందపద్యమునఁ దిమిడ్చియుండిరి.

(౯)వ పద్యమునందు (ఋ)కారమును (గి)ర)వ పద్యమునందీ కవిగారు (ళ)కారమును బ్రయోగించియుండిరి. (ఁ)కారాది (క్ష)కారాంతముఁగాఁ నక్షరానుకృమముఁగా వ్రాసియుండుటచే (హ)యనుట నమస్వయముగా నుండ (ఋ)యను వర్ణముఁజేర్చియుండిరి. (ళ)కారమును కవికుమారులెచ్చటను ప్రయోగించినటులగా న్నింపదు కాని, మన యీకవిగారు స్వతంత్రించియుండిరి.

ఈశ్వరుని పదమునకును పాదమునకును (ళ) కా రోపమానమును నిరూపించియుండిరి.

(౧౧౨)వ (౧౧౩)వ పద్యములయందు ద్వివిధములగు బాహ్యభ్యంతరార్థములు వెలయుచున్నయవి.

(౧౨)వ పద్యమునందు త్తమభక్తుల లక్షణములు విశదమగుచున్నయవి.

(౧౦౭)వ పద్యమునందుఁ ద్రిమూర్తులయొక్క యాధిక్యమును, జ్యోతిర్మయ శివలింగమూర్తియొక్క ప్రభావమును, శ్రీమహాశివరాత్రి నిర్ధారణములును, వివరింపఁబడియున్నయవి, ఈశతకరచనమద్వైతపరముగా నుండుటంబట్టి కవిగారు (౪౭, వ, పద్యమునందు- విష్ణు పరమగు- కంజపద కంజలోచనయను పదములును- అచ్చటచ్చటఁగూడా మరిఁగొన్ని పద్యములయందు విష్ణుపరంబగు పదములును, ఈశ్వరపరముగాఁ బ్రయోగించియుండిరి,

(౧౦౯)వ, పద్యమునందు శివకేశవాభేదమును విశదీకరించి యుండిరి,

వీరి కవితాకుమారి సర్వజనమనోహరిణియై,
సరస కవిజనానంద దాయనియై, సకలపాపహరిణియై,
పండితసామర పతనీయయై, యలరారుచున్న యదియని
ద్రీకరణశుద్ధిగా విన్నవించు,

సూరిజనవిధేయుడు,

బాలకవిసింహ్వా అవ్వారి సుబ్రహ్మణ్యశర్మ
పం. గి. పు. ర. ము. , 4—2—34.

విజ్ఞాపనము.

—•••••—

అచ్చులోపములతోఁబాటు నాలోపము
లఁగూడ శ్రమియించిఁ దయతోఁదెలిపిన రెండవ
కూర్పున నవరించుకొనెద.

అన్నపర్య.
శ్రీ భావ సం॥
చైత్ర శుద్ధ త్వాత్తిమ

|| గంధకర్త.

కం. శ్రీ సర్వమాంబ తల్లికి

మానాయన శివయశస్క మాకులదైవం

జా నావిశ్వేశ్వరునకు

నే నమఃకరింతు భక్తి సీతకంబుగా.

శ్రీ హ ర శ త క ము.

శ్రీ కర కరుణాకర పర
భీకర వరముద్రాకర గభీరా ధీరా
లోకధరా లోకధరా
లోకహరా చతుర చతురలోబుడవు హరా. ౧

కం॥ అసమాన సమాన సమా
నసమానసభోధ రసఘనాద్భుతగరళ
గ్రసనామ్ముగ వసనాహృత
వ్యసనాదరహసన పరశివారమణ హరా. ౨

కం॥ ఆడగల వింద్రజాలకుఁ
డాడెడుచందమున జగములన్నిటిలోనీ
వాడఁ జరాచర జాలము
లాడెడు గదజనన మరణమందుచును హరా. ౩

కం॥ ఇరుమూఁ డక్షరములనీ
వరనామము వినుతినేయు వారలదైవగిం
కరులబోవల దనియముఁ
దుగుళాసన మిడవటందు గుత్తములుహరా. ౪

కం॥ ఈరేఁడు జగమ్ములలో
 నేరీ నీసాఁటివేల్పు లెందుఁ వెదుకఁ
 లేరో దారిద్ర్యవసకు
 తారాకామ హర కుక్కుటాకార హరా. ౧

కం॥ ఉరగాధి నాథ కంకణ
 పురుషోత్తమ దేవదేవ పూజితచరణ
 పరిపూర్ణా నంతగుణ
 పరిపూర్ణానంద నటన పరిపూర్ణహరా. ౨

కం॥ ఊరేదియొ యునికేదియొ
 పేరేదియొతల్లిఁ దండి) పిల్లలుమఱియే
 దారిఁ దనవార్తైరో
 వారే గెదరెటకొ? దెలియ వశమానె హరా. ౩

కం॥ ఋషులు ద్విమూర్తులును శని
 మిషులు రవిచంద్రులు సమీరాదికముఁ
 దుషితుల్ దశదిశలుఁ బూ
 రుషులు యువతులును నీదురూపములె హరా. ౪

కం॥ ఋషితలోకా లోకా
 దీపిత బ్రహ్మాండభాండ దివ్యశరీరా
 తాపనసుతచరణా నం
 తాపానలహరణ గిరినుతాదనుణ హరా. ౫

కం॥ ఇకలుక బురువులుబడ వే
వికటముగానీదుభక్త వితతికినెగ్గుల్
జకబికినేయుచు దూఱుచుఁ
పకపకనగుపారినోటఁ బర మేశహరా. ౧౦

కం॥ ఇంటిలుఁజరుకుఁ గొఱుకుడు
నాటుల్ పోటులును బుడ్డలడ్డలుగడ్డల్
దీటల్ పొడనీగుడు వెల
పోటుల గూటములఁగేరు భోగులకు హరా. ౧౧

కం॥ ఎఱుంగను జపతపయజ్ఞము
లెఱుంగను యాగాదికర్మ లెఱుంగనుమంత్రం
బెఱుంగను దానముధర్మము
లెఱుంగనుయోగంబునిన్నె యెఱుంగుదునుహరా, ౧౨

కం॥ ఏలితిముల్లోకము లన
జాలితినికభక్తిఁగొల్పఁ జాలినకతనక
సొలితి బ్రతిమాలితి బిగి
దూలితిఁగిల్పిషముఁ బారఁదోలితిని హరా. ౧౩

కం॥ విశ్వరూపదయాది మ
హేశ్వరయోంకారరూప హితరతశంభో
విశ్వాత్మ విశ్వవందిత
విశ్వాశ్రయవిశ్వరూప విశ్వేశ హరా. ౧౪

కం॥ ఒకలింగమునకుఁ బరశివుఁ

డొకపరశివునకును రుద్రుఁడొకరుదుగ్రీనకున్

ఒకవిష్ణువు విష్ణువునకు

ఒకబ్రహ్మజునిచి జగములొనరించె హరా. ౧౬

కం॥ ఓన్నమశివ యోన్నమశివ

యోన్నమశివయంచు నోటసుచ్చారణ సే

యన్నేరని మానవులిల

నున్నకనుటిజన్నరెండు నొక్కటియె హరా. ౧౭

కం॥ జౌరాగరశము మెసనితి

వౌరాయనిజగములెల్ల నానందింపఁ

జౌరాయని హరిమెచ్చుగ

నౌరాయనిబ్రహ్మరెప్ప లల్లార్చహరా. ౧౮

కం॥ అంగజ గర్వవిధంగా

శృంగారరసప్రసంగ సితరుచిరాంగా

మంగళ వృషభతురంగా

సంగీతకళాంతరంగ సాంబళివ హరా. ౧౯

కం॥ అప్పదిమ తీతమవ్యయ

మెప్పగిదినిజేర్చెదో మహేశ్వర నను మా

యప్పా నవరత్నంబుల

కుప్పాసప్పధరనిన్నె గొల్చెదను హరా. ౨౦

కం॥ కనికానక నొనరించిన
మనసేంద్రియచిత్తబుద్ధి భావప్రకృతి
దనువాక్కర చరణంబుల
ఘనదురితములెల్లఁ బాపి కాపాడుమహా. ౨౦

కం॥ ఖరమే మేలగుగాశం
కరుపదములఁగొలువలేని కాపురుషునితో
సరిపోల్చిచూడఁగా శాం
కరిహృదయ సరోజభృంగ కరివరద హరా. ౨౧

కం॥ గజదనుజ గర్వఖండన
త్రిజగద్వ్యాపిత యశోవిదితమండన సా
మజసేవిత యజభావిత
భుజగాభరణాత్రినయన పూజితుడ హరా. ౨౨

కం॥ ఘనగంభీర రవంబున
బనివడిభక్తావళి నెల్లఁ బాలించెన నం
చనివల్కిన భాషణములు
ననుమానంబగుచుఁ దోచెననుదినము హరా. ౨౩

కం॥ న్యాయాన్యాయ విచక్షణ
శ్రేయోదాయకమహాత్మ చిన్మయహాసా
మాయాగుణ గేయా సుర
రాయా మహనీయనన్ను రక్షింపుమా. ౨౪

కం॥ చరణంబులు లోకహితా

చరణంబులు హరివిరించి శక్వాద్య మర

స్మరణంబులు భవభయముల

హరణంబులు నమ్మికొల్పు నహరహము హరా ౨౫

కం॥ చదువను వేదము శాస్త్రముఁ

జదువను పురాణములను జదువుల మర్మం

బది మొదలేమది నెఱుంగను

గదనదయతనన్ను నెట్లుగాచెదవో హరా. ౨౬

కం॥ ఛందోగణ సుస్వాంతన

సుందరవన లతా వాక్ప్రసూనంబులచే

నందింపఁజేయు నవరస

కందాప్టోత్తర శతమ్ముఁ గైకొమ్ము హరా. ౨౭

కం॥ జగతిఁ బుట్టెడుఁ జచ్చెడు

నగుఁబాటగు తనువునొల్ల నానాగతులఁ

దిగులొంది కంది కుందితి

వగజెందితి బుట్టులేని వరమిమ్ము హరా. ౨౮

కం॥ జాలిగలజేవుఁడని నీ

పాలంబడి వేడుచుంటి పాలింపుకృపా

లీలాగమ మూలాతి సు

శీలా కరుణాలవాల శివదేవ హరా. ౨౯

కం॥ ఝణుతక తధిగణతోం తక
 ఝణుతక ధిమిధిమిత తధిమి ఝంతరి కిటతోం
 ఝణుతక శబ్దములడరంగ
 ఝణుతకయని తాండవంబు నల్పైదవు హరా. 30

కం॥ ఇణిణిణిణిమృయటంచుక
 ఝణుఝణుఝణుఝమృటంచుఝంఝమృని ని
 ర్గుణ యోగులకు శ్రీవణ
 ప్రాణవసునాదం బనేకభంగులగు హరా. 31

కం॥ టక్కులకుఁ బరమపదమన
 డిక్కునెదక్కునె యశంబుచేకూడునె మా
 దిక్కుగుము శంకరాయని
 మ్రొక్కెడుభక్తులకెగాక ముక్కంటిహరా. 32

కం॥ తావుల్ దవ్వుచుఁ బ్రాణము
 లేవేళనొలేచిపోవు నీడేహముకుక
 స్థావరముల్ గావనుచుక
 జీవములుండంగనె నిన్ను నేవింతు హరా. 33

కం॥ డమరుకపాలము ఖట్వాం
 గమును త్రిశూలాక్షమాలికా మృగములొగి
 సమయానుకూలముగ హ
 స్తములనుదాల్పెడుమహాత్మ! శాశ్వతుండహరా. 34

కం॥ ధక్కాభేరీదుందుభు

లక్కజముగ శంఖకాహళాది రవబుర్

పిక్కటిలి దిశలుమోయగ

మక్కువనాడెదవు జగము మనుచుటకు హరా. 37

కం॥ గాణానికింకిణియను పద

మాణిక్యములడరనాడ మద్దెలహరియు

వీణను వాణియుతాళము

వాణిపతి మేళవింప వాంఛింతు హరా. 38

కం॥ తనుదాగనుదారి మహా

ఘనమై కమనీయమై ప్రకాశిలుచుండు

దనువాగనుదారిని దా

మనుదారి నెఱుంగువాడె మానవుడు హరా. 39

కం॥ స్థావర జగము మానవ

దేవాసుర యక్షగరుడ దినకర శశి పా

రావారా సర్వభువనము

లీవేదివి భువియు దార లిహబరము హరా. 39

కం॥ దయగలవాడవు వరదా

భయకరుడవు భక్తహితుడ వామ్యుడవు జగ

త్రయ కారణభూతుడవు

నయనత్రయశోభితుడవు నందీశ హరా. 39

కం॥ సతలోకావన దక్షున
తతపండిత భక్తరక్ష దానవశిక్షా
తతశృంగా రాంగా ప
ర్యత శృంగా గ్రీస్త సాధవాసుడవు హరా. ౪౦

కం॥ పారావార గభీరా
సా రాచారారివీర సర్పాహారా
ధారాధర నిభకంధర
ధారాధరతారహార ధారుడవు హరా. ౪౧

కం॥ ఫలపత్రంబుల కమలో
త్పలముల మల్లికలబిల్వదళముల గంగా
జలములచే బొలుపారగఁ
గలకాలమునీకుఁ బూజఁగావెందు హరా. ౪౨

కం॥ బలవదగాతి విభంగా
విలసితధరణీశ తాంగ విమలశుభాంగా
జలరాశి నిషంగా మం
జుల వృషభతురంగ కరుణజూడుముర హరా. ౪౩

కం॥ భయదాట్ట హాసభాసుర
లయకాలమహాగ్రహ కళానిగ్రహ సా
లయ మానతాళగీత సు
లయరంజిత తాండవిత విలాసపద హరా. ౪౪

కం॥ మనిచితివి సర్వలోకము
 లసలజ్వాలా మహోగ్ర హాలాహల వి
 ప్రనిచితివి కంఠబిలమున
 నినునమ్మినవారిఁ నేలనేర్పరివి హరా. ౪౫

కం॥ యమనియ మహానా యా
 మములేక మనంబుదృష్టి మార్గముదొలఁగు
 యమనియ మహానా యా
 మములన్నియు నీడుభక్తి మార్గములె హరా. ౪౬

కం॥ రంజన బుధరంజన యరి
 భంజన కంజాసనాది వరసురవినుతా
 కంజపద కంజలోచన
 కంజానన కంజగాత్ర కంజగళహరా. ౪౭

కం॥ వనజోద్భవ సతివీణా
 ఘనగానము కృష్ణవేణుగానమును పికాం
 గన గానము భృంగాంగన
 ఘనగానములెనయె పృణవగానముకు హరా. ౪౮

కం॥ లలితోజ్జ్వలసౌఖ్య లస
 ద్విలసిత శోభాప్రభావ విదితానందా
 జలజభవాచ్యుత సన్నత
 సలలిత పాదారవింద చంద్రధర హరా. ౪౯

కం॥ పారద నారద శరదర
సారస తారాభధార సారతుషారా
శారద మరాళచందన
సీరద కర్పూరకుండ నిభగాత్ర మారా. ౧౦

కం॥ మణ్ముఖజనకా విధిసుర
రాణ్మకుట కిరీట రత్న రాజితచరణా
మృణ్మయ లింగాకార, హి
రణ్మయ లింగస్వరూప రామేశ మారా. ౧౧

కం॥ సారంగధర నుసన్నత
సారంగాంకధర గుచిర సారంగకరా
సారంగ మోక్షదాయక
సారంగ నినాదప్రణవ సారంగ మారా. ౧౨

కం॥ హరిహర నిర్గుణసూపా
పరిపూర్ణానందయోగి పాలకలాపా
శరణాగత భరణాతత
కరుణాకర కరుణబాచి కాపాడు మారా. ౧౩

కం॥ శాకృతియగు నీపదమతి
ప్రాకృతులగువారికెట్లు ప్రాప్తిలనా పూ
ర్వాకృతముగాక నాద్యం
తాకృతిసూన్యంబు మధ్యనణువగుట మారా. ౧౪

కం॥ క్షుద్రుడక్షుద్రుడవు బాహ్యం

తర మాయాశూన్యుడవు చిదానందుడవు

వరయోగి యోగముద్రిత

కరుడవు బ్రహ్మాంబవీవేశద మదనహరా. ౧౧౧

కం॥ వందిత సురనందిత వర

నందీశ్వర దంతవక్త్ర నగజాసహితా

కుండ ప్రభచంద్రనిభా

చందన నిభఘాతిగాత్ర సర్వజ్ఞ హరా. ౧౧౨

కం॥ దుస్తర సంసారార్ణవ

విస్తర భయదాపహరణ విస్తీర్ణకృపా

ర్ద్రస్తవను స్తుత్యపదా

వ్యస్త పదాస్వస్తపదద, వాస్తవ్య హరా. ౧౧౩

కం॥ అద్రిసుతా హృద్రాజిత

భద్రయశోల్లసిత రావ్య పర్యత నిలయా

రుద్రాఘన రాత్రా వర

ముద్రా కరుణాసముద్ర ముద్రుడవు హరా. ౧౧౪

కం॥ గతినీచేయని బ్రతిమా

లితిరా సతినేతురా లలిత రతికామా

సుతనామా హిత భీమా

ద్భుతభామా శ్రీతలలామ భూతేశ హరా. ౧౧౫

కం॥ గుణశోమా గుణతోమా
గుణభీమా లోకపాప గురుతరభామా
ఫణిభూమా మునివేమా
మణిఘోమాన్విత సుచరణ మంజునట హరా. ౬౦

కం॥ సుగుణాశ్రిత శమనాంతక
నిగమాగమచరిత కీర్తనీయ గుణాఢ్యా
గగనాపగాధ రాయో
నగరాజ తనూజవినుత నగచాప హరా. ౬౧

కం॥ వారణ చక్రాగబరధర
వారణదురితౌఘ ఘననివారణ పవనా
ధీరా ఫణిహారా గం
భీరా ధవళితశరీర వీరాంక హరా, ౬౨

కం॥ రావాభక్తులఁ బోవఁగ
లేవానీవాఁడతేఁడ లేలెమ్మరహిణ
దేవా పరదేవా శివ
దేవా దేవాదిదేవ దేవేశ హరా. ౬౩

కం॥ రారా ననుమన్నించర
రారానన్నేటుకోర రార హర హరా
రా రాయని నోయారగ
పారాయణఁజేతుఁ బుచ్చవర్ణముల హరా, ౬౪

కం॥ భూతాధిప సురసేవిత

నేతానిగమాది వినుతసీయచరిత్రా

నూతాహిత త్రాతాపిత

భ్రాతాయనినిన్నెసతము భజయింతు హరా. ౬౫

కం॥ రూపవయో విలసనముల

దీపించెడు సతుల రతులఁజేలి జడుడనై

నీవదము లాశ్రయింపని

నావయిఁగోవఁబుమాని నన్నేలుహరా. ౬౬

కం॥ ఘోటుల చనుఁఘోటులఁబడి

పాటవమింతైనలేక బడలిన వత్స

పేటిభక్తి సుబీజము

నాటించితి విఠినిరతినటనరత హరా. ౬౭

కం॥ సర్వాజ్ఞా నిర్వాహక

సర్వజ్ఞా సర్వశూన్య సర్వేశభవా

సర్వాహిత గర్వహరా

శర్వాణిపాఠినాథ శాశ్వతుడ హరా. ౬౮

కం॥ హాలాహలోజ్వలాసల

కీలాజాలములఁగోలి కీర్తిగనుకృపా

శీలా సువిశాలా సుర

పాలా కరుణాలవాల పాలింపు హరా. ౬౯

కం॥ ఆశాపిశాచమఁటిసఁ

నీశుండేదూరుడగును నిహపరములకున్

ఆశాపిశాచమడగిన

నీశుండై వెలయునీచుఁ డేనియును హరా. 20

కం॥ అమలాప్స రసలఁగూడిన

నమరేంద్రుడైన, భాగ్య మందినభోగం

బమరిన తమిఁదీరదు తర

తేమములెఱుంగదు దురాశఁదవిలిమది హరా. 21

కం॥ నను నెవరేమనియనినను

నిను నోన్న మళివయటంచునెంతు భజింతున్

నినుమానను మననమునా

మనమున ఘనమనుచుఁజేతు మన్నించుహరా. 22

కం॥ పరధన పరదా రాధర

భరమధురసుధారలూర వాంఛిలిమునునీ

పరనామా మృతపానా

పరవశతానంద మొంద బాల్పడను హరా. 23

కం॥ దక్షాధ్వరశిక్షా సుర

పక్షా యక్షీణబలకృపా ప్రకటాక్షా

సాక్షాద్దాక్షాయని పర

దక్షారుద్రాక్ష హరధారుడవు హరా. 24

కం॥ ఆమృతాంధసాదిహోషా
 యమృతోద్భవమృదులభాష యనుపమవేషా
 ఆమృతాపంచామృతకృత
 యమృతాయమృతాభిషేక యమృతుండవహరా.

కం॥ వరవర్జిత రాజనుతా
 వరవర్జిత ధవళగాత్రీ వాసవవినుతా
 గిరిచాపా హరిరోపా
 పరితాపోద్ధరణ పతితపావనుండ హరా. 21

కం॥ హితదూదుండ బలితుండ నే
 సతిచపలుండభక్తి నెట్టులలవసుంజూటా
 ధృతగంగా భసితాంగా
 మృతులింగా నతులొనర్తు మేలెంచు హరా. 22

కం॥ ఉగ్రాగ్నినేత్ర పరమ వ
 రగ్రావనుతాకళత్రీ రాజితగాత్రీ
 సుగ్రహవిగ్రహ మన్మథ
 నిగ్రహ యగ్రాసనస్థ నీలగళ హరా. 23

కం॥ విలసితరాణ్మకుటా ని
 ర్మలధౌతగిరీంద్రకూట మంజులజూటా
 దళితారాతినిజూటా
 గళసుస్థిత కాలకూట గ్రీననుండ హరా. 24

కం॥ కుండలి మండలిభూషా
ఖండలకుండాలచంద్ర ఖండాభిరుహి
డిండిరామృతభారా
మండితయశ ధవళజేహ మదనహర హరా. ౮౦

కం॥ అగజాత మేనికాంతియు
నగుమొగముఁ జనుత్కృతియును సర్వోక్తులునికొ
గగనాప గాధరామో
నగచాపా నిగమరూప నన్వించు హరా. ౮౧

కం॥ వరశరధినివంగా సం
గర రంగదరాతిభంగ కాంతార్ధాంగా
స్థిరజాటాంతరగంగా
తరుణీసర్వప్రసంగ తత్పరుడ హరా. ౮౨

కం॥ పురుహూతా ద్యమరనుతా
పురహరకుంభత్ప్రతాప పూర్ణకలాపా
గురురూపా గురుదీపా
హరిచాపా పాపహరణ యాశ్వేశ హరా. ౮౩

కం॥ సురనాయక వరదాయక
హరినాయకసర్వలోక నాయకతిలకా
పరశోషా హరిభూష
పరితోషా పరమపురుష పరమేశ హరా. ౮౪

కం॥ భాను ప్రతాపహాసా
మానితవేదస్వరూప బలవదరిదురా
పానయ నుగుణకలాపా
మానుపవే పాపతాప మహారహము హరా. ౮౫

కం॥ ద్విరదాజన చేలా భీ
కర కరవరశూల కాలకాలా నుకపీ
శ్వర పాలా నురలోలా
వరశీల కృపాలవాల వందనము హరా. ౮౬

కం॥ పరుండవు గురుండవు నీవై
స్థిరుండైయున్నావు మటుంగుదెలసిక నంగ
పరుండవో గురుండవో హరుండవో
మగుగైటుంగరాదు మాయ మాయకను హరా. ౮౭

కం॥ కొండలవంటి యనుంబుల
జెందుటకు భక్తిపరుల జేపట్టుట కొ
క్కండే దేవుండనియు న
జాండంబులు వేయునోళ్ళజాటునిను హరా. ౮౮

కం॥ నీకంటెంబరదైవము
నాకంటెంబరము పాపినహినహి పురభా
మాకంత సూత్రులుంతన
వైకుంఠార్చితపదాబ్జ భవభీమ హరా. ౮౯

కం॥ దుర్గాధినాథ శాశ్వత
గర్గాదిమునీంద్రీవంద్య కరుణా భరణా
భగ్నా సంతత విభవ
స్వర్గాద్యపవర్గ ఫల నిసర్గభవ హరా. ౯౦

కం॥ వింటిఁనుహిమ జెవులారక
గంటిఁభవచ్చిద్విలాస కళ గన్నుల నో
టంటా న్నటివింటా న్ను
క్కంటీశ్వర నీదునామ గాధలను హరా. ౯౧

కం॥ పరమసహ స్రా)రాజ్ఞాం
తరిశశివీతనుఁడగుటఁ దనుభావుండై
గురుడై పరుడై స్థిరుడై
యరుడై యోగులకుఁగాన నయ్యెదవు హరా. ౯౨

కం॥ రవిచంద్రా) సలనేత్రా)
ప్ర)విమలచారిత్ర)పాత్ర) పావనగాత్రా)
కవిబుధ మానిస్తోత్రా)
భవభవవన వీతిహోత్ర) పరమేశ హరా. ౯౩

కం॥ నాటుటకు భక్తిబీజము
మీటుటకఘరాజిగోట మేలోర్వఁగ నీ
సాటియగు వేల్పులేడని
చాటెడఁ నీజగమునందుఁ సర్వేశ హరా. ౯౪

కం॥ ప్రణవతురీయ సులక్షిత
 ప్రణవాత్మక దేవ దేవ ప్రణవాకారా
 ప్రణవనినాదానందా
 ప్రణవస్మరణైకభక్త పరిపాల హరా. ౯౫

కం॥ అలకాధిపునెచ్చిలి పూ
 విలుకానికిమిత్తి కొండవీటికితేఱుగా
 మలయధ్వజసుత నర్మో
 క్తుల కలరెడువాడవంచు గొల్తునిను హరా. ౯౬

కం॥ ఔరానెరజాణా యా
 రారాహరి మోహినీవరాంగనంగని నీ
 వారా బర్విడితివెయను
 గౌరీవచనములకలరు కామేశ హరా. ౯౭

కం॥ డమగుణ డడడడ డడడడ
 ధమధమధమ ధామ్మటంచు దాపలికేలగా
 గ్రీమమలరంగ మ్రోయించిన
 విమలాకారంబుజూడ వేడుకగు హరా, ౯౮

కం॥ జ్ఞానాజ్ఞాన విచక్షణ
 నానాతాపోపశమన సతజనశరణా
 మూనాహత మునిజన స
 న్మానా సునుబాణదమన బాణసుత హరా, ౯౯

కం॥ నిటలభసితతి) పుండా)
 కటినిఖటితయోగ పట్టికాభుజగేంద్రా)
 నటదత్తా నిటలాత్తా
 ఘటనాఘటచణధురీణ కల్యాణ హరా. ౧౦౦

కం॥ గిరిసుత కిలకిలనగుచో
 మురియుచు గిలిగింతలిడుచు ముద్దులగొనుచున్
 మరి కొనరి కొనరి మధురా
 ధరమధురామృతము గోలుధన్యఁడవు హరా. ౧౦౧

కం॥ గంగశిరంబున నమయ
 ధ్రాంగంబున వెలయుఁగని కదాపమ్మల పే
 మాంగమయూరం బాడెడు
 గంగాజలదములు మించుగములంచు హరా. ౧౦౨

కం॥ గిరిసుత యౌర్యూరములున్
 సురవాహినిహరాయలు ప్రమధజోహారులు శ్రీ
 ధరముఖ్యులకై వారము
 లరయుచుఁగైలాసగిరిని నలరెడవు హరా. ౧౦౩

కం॥ నెలరాజున్నొలి జటా
 తలమునగంగయును కర్ణతలములభుజగ
 మ్ములును లలాటస్థలిశిఖ
 గలగరళముమేనఁగాంతఁ గలవాఁడహరా. ౧౦౪

కం॥ పోలగును వెండిగొండయె

వాలగుము మొనయె యద్రివరపుత్రియె నీ
యాలగు నిను సేవించిన

మేలగువేల్పులనునీవె మేలగుటహరా. ౧౦౧

కం॥ సదనహరా సవనహరా

మదనహరా మదనమదన మదవదరి రణో

ర్విదళనచణ మోహనగిరి

సదనా స్మితవదన యద్రిజారమణ హరా. ౧౦౨

కం॥ నీనామమె పంచాక్షరి

నీనామమెరుద్రసూక్తి నిఖిలాగమముల్

నీనామమె నుతిపాత్రము

నీనామమెచాలుముక్తి నిష్టకును హరా. ౧౦౩

కం॥ మదనజన కాబ్జసంభవు

లెదిలోనీమూర్తి నెఱుంగనేఁగి వివశులై

తుదమొదలెఱుంగనేరని

నుదినమెళివరాత్రిజగతి సోమేశహరా. ౧౦౪

కం॥ ఘనశూలాంకితమాటన్

దనశ్రీత్సంబుహరికి దత్పాణ్యంగో

ద్ధనభావన శ్రీకంఠం

డననలరెఁడు నీకుభేదమనగలదె హరా, ౧౦౫

కం॥ వనజాస నాదిముఖ్యులు
 మనములఁజ్జరించిపొగడ భాషావళికిన్
 మనముల కగోచరుడవట
 నినునేమని వర్ణనఁబునేజేతు హరా. ౧౧౦

కం॥ భ్యాతిని నీతినిఁ బాసిన
 భూతలనాధులనుగొల్వ బూనుటకంటెన్
 రాతినిమెడగట్టుక పెను
 నూతనబడి చావమేలు నుతనామ హరా. ౧౧౧

కం॥ స్వాతంత్ర్య్రాజ్యమునకై
 వేతంత్రములాచరించి విసిగెడుసుతులన్
 బ్రీతింగనిస్వరాజ్యము
 నోతండ్రివేగమొనఁగి యోముమము హరా. ౧౧౨

కం॥ డంబమున నెన్నియో జ
 స్తంబులుజనినన్ స్వరాజ్యమహదైశ్వర్యా
 డంబరముఁగలుగఁ దిల శాం
 తంబునసాధింపఁగలుగు ధన్యులకు హరా. ౧౧౩

కం॥ నాలోననీవు నేను
 న్నీలోనేగలము నేను నీవే నీవే
 ఈలోకము లీతేఁడును
 నాలోకించినను నేను నయ్యదము హరా. ౧౧౪

కం॥ ధనధాన్య వస్తువాహన
 కనకాంబరదానదాసి కాగేహ సతీ
 తనయ సుహృద్బాంధవతను
 వనమాన్యక్షేత్రవితతి వశుడుజెడు హ గా. ౧౧౧

కం॥ స్తనములుఁ గటి చెక్కులు మో
 మానవచ కచనాభి నానహాస వికాసా
 నన నయనశోభన స్త్రీ
 తనువుచుఁగని భృమయనతఁడె ధన్యుండుహరా.

కం॥ ధర నన్నపర్తిపుర సు
 స్థిర విశ్వేశ్వరా పార్వతీసతి విఘ్నే
 శ్వరయుత కవిరాడ్వసుమ
 ద్వరకవి సలిపూజితాచ్యుతారమణ హ గా. ౧౧౨

కం॥ నాతల్లి సర్పమాంబయు
 నాతండ్రి శివయ్యశర్మ నా కులదైవం
 బాతల్లిదండ్రీసేలిన
 యాతల్లియుశివయతండ్రియూ శివుడె హరా.

కం॥ ధర హనుమత్కవికృతమే
 కరకంఠాభరణమగుచుఁ గవిభాస్కరమై
 హరకందాబ్జోత్తర శత
 వరరత్నావళి జగానవర్ధిలుత హ గా. ౧౧౩

కం॥ హరకందాప్టోత్తర శత
మరయంగాశుక్లవత్స రాషాఢమునఁ
వరపూర్ణిమయుత రవివా
సరమున సంపూర్ణమయ్యో సర్వేశ హరా. ౧౨౦

కం॥ డెందంబుల్ హరవినుతా
సందాప్టోత్తరశతంబు లందలరిచి యీ
కందంబులు జదివినఁ వినఁ
జెందుతవాసిననుముక్తి జీవులకు హరా, ౧౨౧

కం॥ మంగళము జగద్వ్యావక
మంగళ మగజాత్మ భావభవ భవశంభో
మంగళము సర్వమంగళ
మంగళ సూత్రప్రభావ మంగళము హరా. ౧౨౨

శ్రీ శ్రీ శ్రీ

స ం పూ ర్ణ ము.

త ప్ప ప్ప ల ప ట్టి. ౨౨

పుట.	పంక్తి.	తప్ప.	ఒప్పు.
2	17	ఋషిత	ఋషిత
5	14	భక్తవళి	భక్తాళి
6	6	జదువను నురా ణములను	జదువను నునూరా ణములను
7	5	ఇణిణిణిణిమ్మ	ణిణిణిణిణిమ్మ
8	15	రావారా	రావార
11	1	పారద	శారద
11	3	శారద	పారద
12	6	దంత్రవక్త్ర	దంతివక్త్ర
16	10	జాటా	జాట
16	11	ధృత	స్థిత
17	19	హరిభూష	హరిభూషా.

1

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

